

Hirschkäfer - *Lucanus cervus*

Znaky

Tento nezaměnitelný největší evropský brouk (75 mm) je zbarvený do tmavé červenohnědé až černohnědé. Hlava a krční štít samečka jsou většinou až na kusadla černá. Široce odstávající tykadla a silné nohy jsou stejně tak tmavé. Pouze sameček nosí na své široké pravouhlé hlavě ohromná kusadla, podobající se paroží jelena. Samička má naopak malá, ale velice silná kusadla.

Etologie

Kusadla samičky jsou sice mnohem kratší, avšak silnější a vhodná ke zpracování kůry, pod níž se skrývá šťáva, kterou se živí. Samečci tuto schopnost nemají, jsou odkázáni na samičky popř. otevřené rány v kůře stromů. Šťávu stromů pak vysávají dolním štětečkovitým ústním ústrojím. Přilákání vůní potravy a eventuálně i pachem samiček, se několik samečků shromažďuje v období páření u místa hojného výskytu potravy. To se pak může stát, že se o jednu samičku uchází až čtyři nápadníci. Samečci se pokouší své konkurenty svými kusadly shodit se stromu. Nejsilnější sameček se po souboji "přilepí" na samičku. V tomto stavu může setrvat několik dní a ochraňovat jak samičku, tak potravu. Po často několikanásobném páření (až 100 krát!) a kopulaci klade samička vajíčka do země ke kořenům dubu, vzácněji ke kořenům buku či jiných listnatých stromů. Zde se pro tyto imponantní brouky rozvine pravé eldorádo: Jejich larvy se vyvíjí v rozkládajícím se dřevě zetlelých pařezů a v dospělosti dosahují délky až 10 cm. Jejich vývoj však trvá průměrně 3 - 5 let, v horších klimatických podmínkách dokonce až 8 let!

Ohrožení a ochranný statut

Zejména za soumraku lze spatřit samečky roháče obecného opilé kvasícími šťávami stromů v "potácivém" náletu. Alespoň jejich bzučivý let lze zaslechnout. Ve střední Evropě je populace roháče obecného silně na ústupu, neboť optimální životní podmínky pro jeho přežití mizí s odstraňováním mrtvého dřeva z lesů. Tlející dřevo slouží larvám a množství jiných organismů po celá léta jako zdroj potravy, líheň a úkryt. Okolo 1730 druhů brouků v Rakousku žije ve dřevě; velká část ohroženého hmyzu a cca 1500 domácích druhů hub je vázána na mrtvé dřevo.